

KONKURS CHEMICZNY DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

ETAP REJONOWY

15 grudnia 2021 r. godz. 12:00

Uczennico/Uczniu:

1. Arkusz składa się z 27 zadań, na rozwiązanie których masz **90** minut.
2. Pisz długopisem/piórem - dozwolony czarny lub niebieski kolor tuszu.
3. Nie używaj ołówka ani korektora. Jeżeli się pomylisz, przekreśl błąd i napisz inną odpowiedź.
4. Pisz czytelnie i zamieszczaj odpowiedzi w miejscu do tego przeznaczonym.
5. W rozwiązaniach zadań otwartych przedstawiaj swój tok rozumowania – za napisanie samej odpowiedzi nie otrzymasz maksymalnej liczby punktów.
6. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.

Życzymy powodzenia!

Maksymalna liczba punktów	40	100%
Uzyskana liczba punktów		%
Podpis Przewodniczącej/-ego		

Uwaga: w zadaniach 1.-8., 21., 26.2. i 26.3. wybierz prawidłową odpowiedź poprzez wyraźne otoczenie pętlą jednej z liter: A, B, C lub D

Zadanie 1. (0-1)

..... /1

Podczas reakcji 4,90 g jednego z litowców z wodą wydzielilo się 7,84 dm³ wodoru (warunki normalne). Symbolem litowca biorącego udział w opisanej reakcji chemicznej jest:

- A. Li   B. Na   C. K   D. Rb

Zadanie 2. (0-1)

..... /1

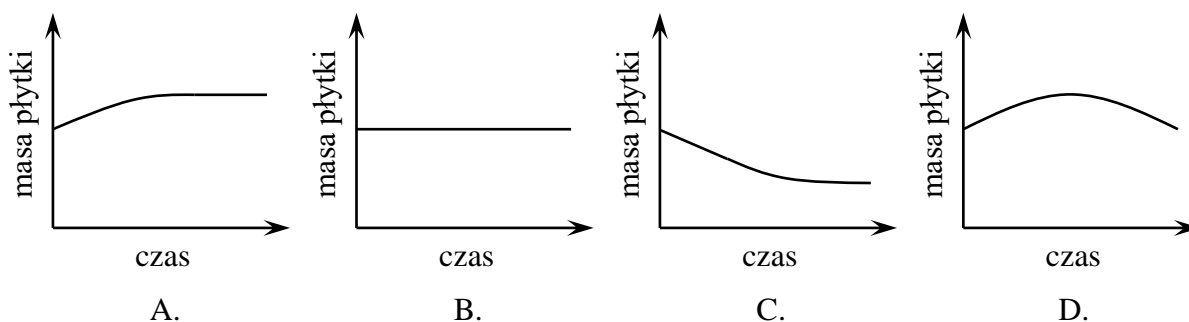
Wartość stężenia molowego kationów wodoru (jonów oksoniowych) w roztworze mocnego kwasu o stężeniu 2,0 mol·dm⁻³, którego wzór można przedstawić jako H₂R, wynosi:

- A. 2,0 mol·dm⁻³   B. 0,5 mol·dm⁻³
C. 1,0 mol·dm⁻³   D. 4,0 mol·dm⁻³

Zadanie 3. (0-1)

..... /1

Płytkę miedzianą ogrzewano w atmosferze tlenu. Zależność masy płytki od czasu jej ogrzewania przedstawiono na wykresie:

Zadanie 4. (0-1)

..... /1

Kwas siarkowy(VI) nie ulegnie zobojętnieniu podczas reakcji z:

- A. wodorosiarczanem(VI) potasu   B. tlenkiem wapnia
C. wodorotlenkiem baru   D. węglanem sodu

Zadanie 5. (0-1)

..... /1

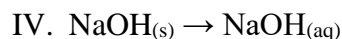
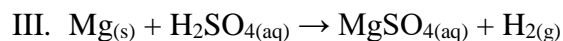
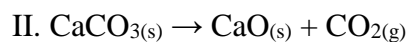
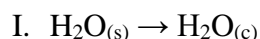
Rozpuszczalność substancji jest cechą niezależną od:

- A. rodzaju rozpuszczalnika   B. rodzaju substancji rozpuszczonej
C. temperatury   D. stopnia rozdrobnienia substancji rozpuszczonej

Zadanie 6. (0-1)

..... /1

Poniżej przedstawiono zapisy wybranych przemian fizycznych i równania reakcji chemicznych:

Które z podanych przemian przedstawiają procesy endoenergetyczne?

A. III, IV

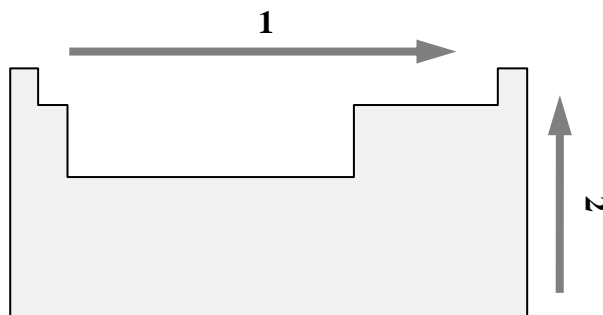
B. I, II

C. I, IV

D. II, IV

Zadanie 7.

Poniżej przedstawiono model układu okresowego pierwiastków (bez lantanowców i aktynowców). Strzałkami o numerach 1 i 2 przedstawiono ogólne trendy zmian pewnych właściwości pierwiastków lub tworzonych przez nich związków.

Zadanie 7.1. (0-1)

..... /1

Kierunek i zwrot strzałki 1. przedstawia trend:

A. rosnący charakteru niemetalicznego pierwiastków

B. malejący wartości elektroujemności pierwiastków

C. rosnący aktywności metali

D. rosnący charakteru zasadowego tlenków

Zadanie 7.2. (0-1)

..... /1

Kierunek i zwrot strzałki 2. przedstawia trend:

A. rosnący wartościowości pierwiastków w związkach z tlenem

B. rosnący ładunku anionów kwasów beztlenowych

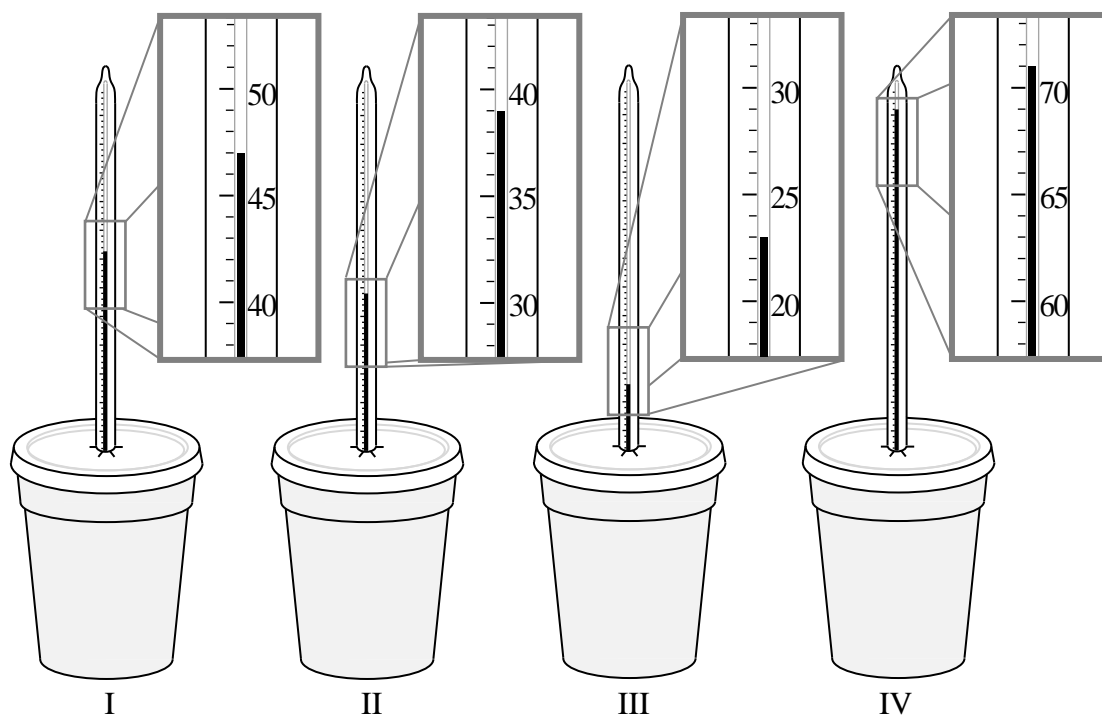
C. rosnący mocy kwasów beztlenowych

D. rosnący mocy kwasów tlenowych o jednakowej liczbie atomów tlenu w cząsteczkach

Informacja do zadań 10-15

Aktywność metali można porównywać badając efekty ich reakcji z kwasem solnym. W wyniku reakcji metalu z roztworem kwasu, metal roztwarza się, a temperatura roztworu ulega zmianie. Zmiana temperatury jest tym większa, im większa jest aktywność danego metalu. W celu zbadania aktywności czterech metali: manganu, niklu, miedzi i wapnia przeprowadzono następujące doświadczenie. Do czterech kubeczków styropianowych wprowadzono po 50 cm³ roztworu kwasu solnego. Temperatura roztworów (zmierzona za pomocą termometrów laboratoryjnych) wynosiła 23 °C. Następnie, do każdego kubeczka wprowadzono porcję sproszkowanego metalu (każda porcja miała masę 2 g): do pierwszego kubeczka wprowadzono mangan, do drugiego nikiel, do trzeciego miedź, a do czwartego – wapń. Kubeczki szybko zamknięto plastikową pokrywką, a w miejscach przeznaczonych na słomkę umieszczono termometry, a następnie obserwowano ich wskazania. Na poniższym rysunku przedstawiono końcowe wskazania termometrów, jakie zanotowano w każdym doświadczeniu.

Zadanie 10. (0-1)

..... /1

Odczytaj końcowe wskazania termometrów dla każdego doświadczenia. Określ zmianę temperatury w każdym przypadku. Uzupełnij poniższą tabelę.

	Doświadczenie I.	Doświadczenie II.	Doświadczenie III.	Doświadczenie IV.
Metal	Mn	Ni	Cu	Ca
Temperatura początkowa	23 °C			
Temperatura końcowa				
Zmiana temperatury				

Zadanie 11. (0-1)

..... /1

Rozstrzygnij i uzasadnij, czy reakcje przebiegające w doświadczeniach oznaczonych numerami I, II i IV należą do procesów egzotermicznych czy endotermicznych.

Rozstrzygnięcie: _____

Uzasadnienie: _____

Zadanie 12. (0-1)

..... /1

W wyniku reakcji niklu, manganu i wapnia z kwasem solnym powstały sole tych metali, zawierające dwudodatnie kationy metali Me^{2+} . Zapisz, w formie cząsteczkowej, ogólne równanie reakcji wymienionych metali z kwasem solnym. Symbole metali zastąp symbolem Me.

Zadanie 13. (0-1)

..... /1

W doświadczeniu III nie obserwuje się zmiany temperatury roztworu. Uwzględniając położenie miedzi w szeregu aktywności metali wyjaśnij, dlaczego metal ten nie reaguje z kwasem solnym.

Zadanie 14. (0-1)

..... /1

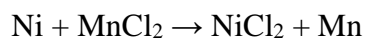
Korzystając z wyników przeprowadzonego doświadczenia, uszereguj badane metale wraz ze spadkiem ich aktywności chemicznej.

najbardziej reaktywny _____ najmniej reaktywny

Zadanie 15. (0-1)

..... /1

Rozstrzygnij i uzasadnij, odwołując się do położenia niklu i manganu w szeregu aktywności metali, możliwość przebiegu reakcji chemicznej w określonym równaniem kierunku:

Rozstrzygnięcie: _____

Uzasadnienie: _____

Zadanie 16. (0-1)

..... /1

Jednym z jonów, w których może występować atom azotu, jest kation nitrozyłowy o wzorze NO^+ . Jon ten może pełnić funkcję kationu w niektórych solach kwasów nieorganicznych. Zapisz wzór sumaryczny wodorosiarczynu(VI) nitrozyłu.

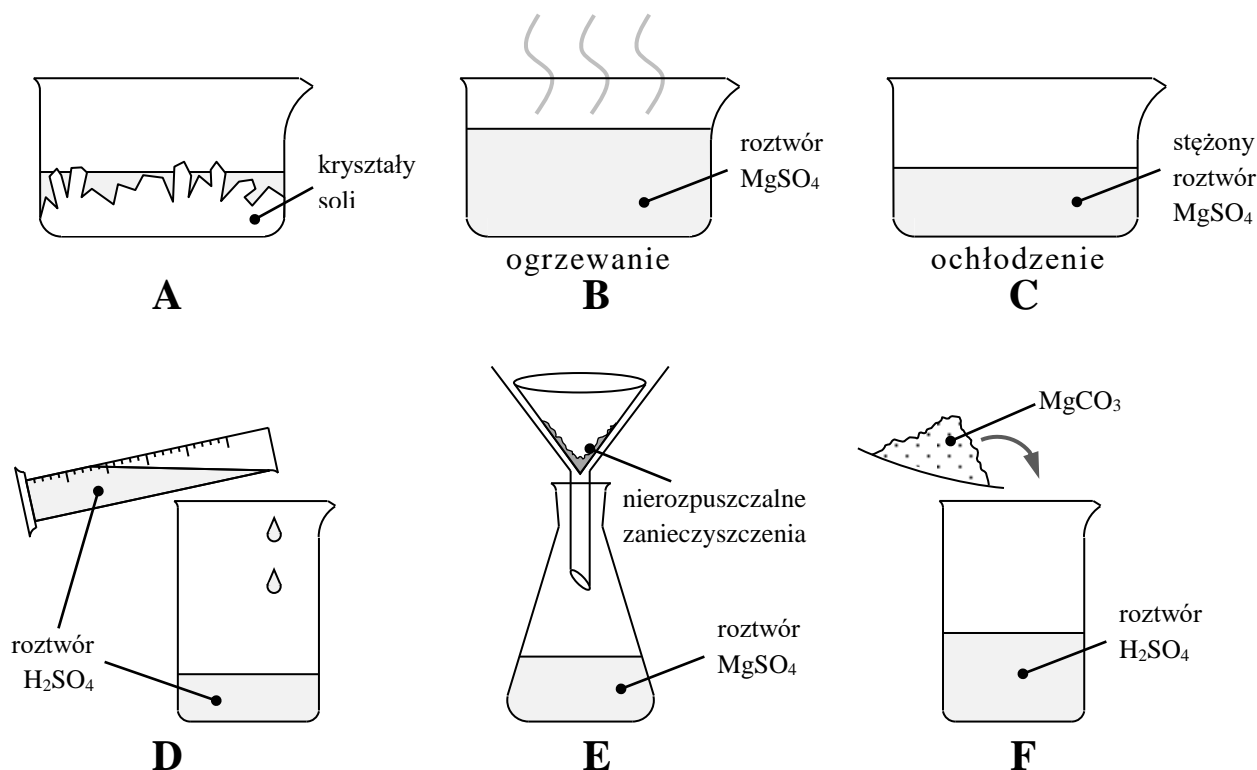
Wzór sumaryczny wodorosiarczynu(VI) nitrozyłu

Zadanie 19. (0-1)

..... /1

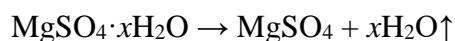
Na poniższym schemacie przedstawiono sześć etapów doświadczenia, które wykonał uczeń. W jakiej kolejności przeprowadził on poszczególne czynności laboratoryjne? Uzupełnij poniższą tabelę, wpisując w odpowiednie miejsca litery A – F.

	Etap pierwszy	Etap drugi	Etap trzeci	Etap czwarty	Etap piąty	Etap szósty
Symbole literowe kolejnych czynności laboratoryjnych						

Zadanie 20.

W celu określenia składu chemicznego otrzymanego związku, a następnie wzoru sumarycznego hydratu, uczeń przeprowadził kolejne doświadczenie. Do zważonego uprzednio tygla porcelanowego wprowadził porcję hydratu siarczanu(VI) magnezu i ogrzewał w płomieniu palnika gazowego przez kilka minut. Po ostygnięciu tygla zważył go. Następnie powtórzył proces prażenia, studzenia i ważenia. W wyniku ogrzewania nastąpiło odwodnienie hydratu siarczanu(VI) magnezu przebiegający według równania:

Poniżej przedstawiono tabelę z danymi uzyskanymi podczas opisanego doświadczenia.

Masa pustego tygla	21,564 g
Masa tygla z hydratem	46,211 g
Masa tygla po pierwszym prażeniu	33,602 g
Masa tygla po drugim prażeniu	33,601 g

Zadanie 20.1 (0-1)

..... /1

Wyjaśnij, dlaczego uczeń powtórzył prażenie tygla i ważył go dwukrotnie.

Zadanie 20.2 (0-2)

..... /2

Przeprowadzając niezbędne obliczenia wyznacz współczynnik stechiometryczny x we wzorze badanego hydratu $MgSO_4 \cdot xH_2O$.

Obliczenia:																								

Zadanie 20.3 (0-2)

..... /2

Oceń, jaki wpływ na ostateczny wynik analogicznego doświadczenia (wyznaczenia składu hydratu) będą miały opisane poniżej błędy i pomyłki. Oceń, czy spowodują one na zniżenie, zawyżenie, czy nie będą miały wpływu na obliczoną końcowo wartość współczynnika x we wzorze hydratu (zawartość wody w związku).

		Zawartość wody w związku (wartość współczynnika x we wzorze hydratu)		
		Zaniżona	Zawyżona	Brak wpływu
1.	Zbyt krótkie prażenie tygla w zbyt niskiej temperaturze.			
2.	Zbyt długie prażenie tygla w odpowiedniej temperaturze.			
3.	Wysypanie części zawartości tygla w trakcie prażenia.			
4.	Złe wytarowanie wagi skutkujące odczytem wyniku zawyżonym o 1,000 g przy <u>każdym</u> pomiarze masy.			

Zadanie 21. (0-1)

..... /1

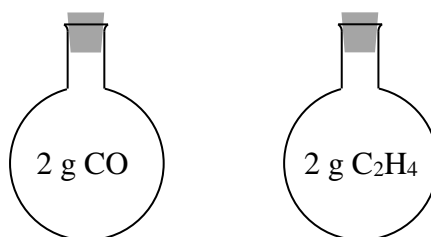
Wiele kryształów soli nieorganicznych jest barwnych. Zdarza się natomiast, że sole i ich hydraty różnią się barwą kryształów. Spośród podanych, wskaż wzór związku chemicznego posiadającego niebieską barwę.

A. CuSO_4	B. $\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$
C. CoCl_2	D. $\text{CoCl}_2 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$

Zadanie 22. (0-1)

..... /1

W dwóch kolbach, posiadających jednakowe objętości, znajdują się próbki dwóch gazów o jednakowych masach. Do kolby pierwszej wprowadzono 2 g tlenku węgla(II) (CO), a do kolby drugiej – 2 g etenu (C_2H_4).

Oceń poprawność poniższych zdań. Otocz pętlą literę P – jeśli zdanie jest prawdziwe lub literę F – jeśli zdanie jest fałszywe.

Zdanie		P	F
1.	Gęstości gazów zgromadzonych w obu kolbach są takie same.	P	F
2.	W każdej kolbie znajduje się taka sama liczba atomów.	P	F

Zadanie 23. (0-2)

..... /2

Poniżej przedstawiono opisy dwóch reakcji chemicznych, jakim ulegają bromian(V) cynku oraz azotek baru. Przeanalizuj dostępne informacje i na ich podstawie zidentyfikuj produkty powstające w obu procesach oraz zapisz zbilansowane równania opisanych reakcji w formie cząsteczkowej.

Reakcja 1:

W wyniku ogrzewania bromian(V) cynku, związek o wzorze $\text{Zn}(\text{BrO}_3)_2$, ulega reakcji rozkładu termicznego. Po zakończeniu reakcji i ochłodzeniu reaktora, układ reakcyjny zawiera: pewien stały tlenek, pierwiastek gazowy oraz pierwiastek będący w stanie ciekłym (warunki normalne).

Reakcja 2:

Podczas reakcji azotku baru, związku o wzorze Ba_3N_2 , z wodą powstają: pewien wodorotlenek oraz gaz o ostrym, charakterystycznym zapachu.

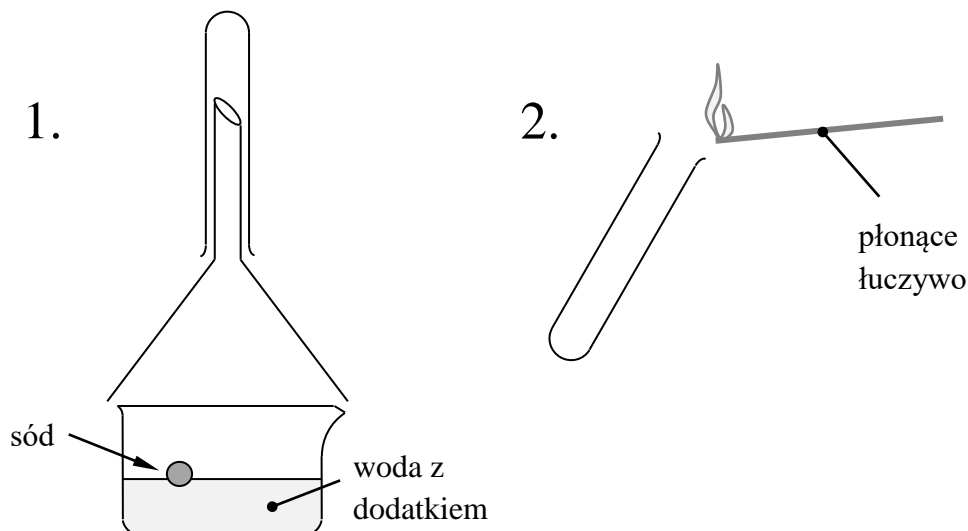
Równanie reakcji 1: _____

Równanie reakcji 2: _____

Zadanie 24. (0-2)

..... /2

Do krystalizatora wypełnionego wodą z dodatkiem alkoholowego roztworu fenoloftaleiny wprowadzono mały kawałek sodu. Krystalizator przykryto odwróconym lejkiem, na którego nóżkę nałożono probówkę. Po chwili probówkę zdjęto i do jej wylotu przyłożono płonące łuczywo.

Napisz wnioski, jakie można wyciągnąć z podanych obserwacji dokonanych podczas wykonywania doświadczenia.

Obserwacje	Wnioski
Kawałek sodu porusza się po powierzchni wody i stopniowo zmniejsza się.	
Roztwór w krystalizatorze przyjmuje barwę malinową.	
Wydziela się bezbarwny gaz, który spala się z charakterystycznym dźwiękiem.	
Roztwór w krystalizatorze ogrzewa się.	

Informacja do zadań 25-26

Przeprowadzono następujące doświadczenie: do sześciu zlewek, zawierających po 100 cm³ wodnego roztworu siarczku sodu Na₂S o stężeniu 1,0 mol·dm⁻³, wprowadzono różne objętości wodnego roztworu bromku miedzi(II) CuBr₂ o stężeniu 1,0 mol·dm⁻³. Spowodowało to wytrącenie się w każdej zlewce osadów o różnych masach. Osad z każdej zlewki odsączono, przemyto wodą destylowaną, wysuszono i zważono.

Zadanie 25. (0-1)

..... /1

Zapisz, w formie jonowej skróconej, równanie reakcji zachodzącej podczas doświadczenia.

Zadanie 26.

W poniższej tabeli przedstawiono objętości poszczególnych roztworów zmieszanych w kolejnych zlewkach, oraz masy osadów otrzymanych w poszczególnych eksperymentach.

Numer zlewki	1	2	3	4	5	6
Objętość roztworu Na ₂ S o stężeniu 1,0 mol·dm ⁻³ , cm ³	100					
Objętość roztworu CuBr ₂ o stężeniu 1,0 mol·dm ⁻³ , cm ³	40	80	120	160	200	240
Masa uzyskanego osadu, g	3,8	7,6	9,6	9,6	9,6	9,6

Zadanie 26.1 (0-1)

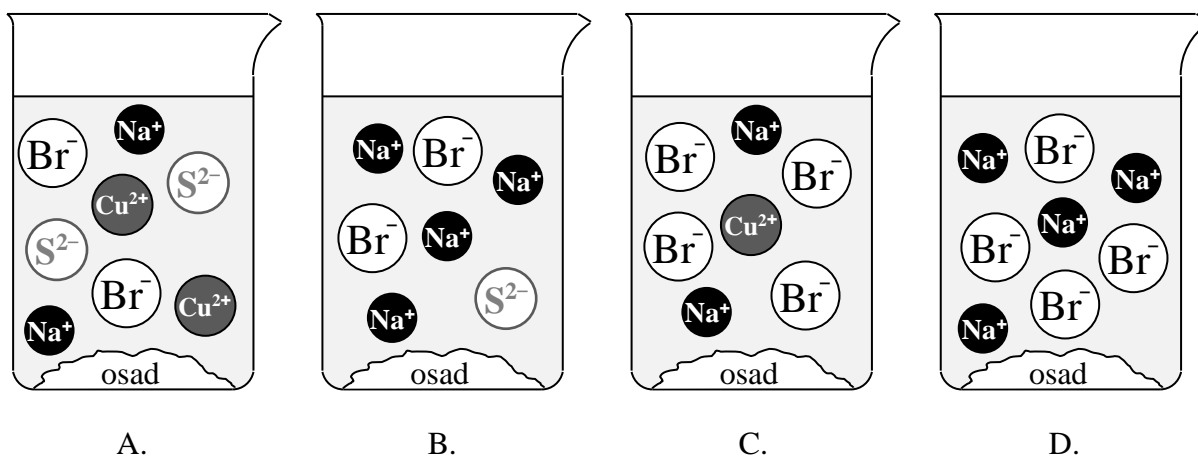
..... /1

Wyjaśnij, dlaczego w przypadku zlewek 3 – 6 masa wytrąconego osadu pozostawała stała, mimo że do zlewek wprowadzano coraz to większe objętości roztworu bromku miedzi(II).

Zadanie 26.2 (0-1)

..... /1

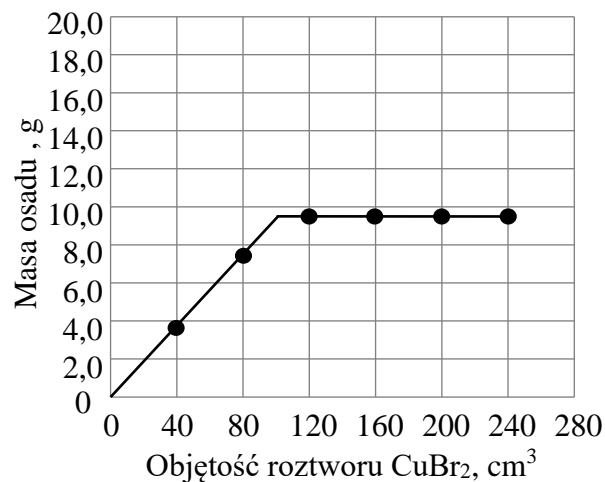
Który z poniższych rysunków najlepiej przedstawia drobiny obecne w zlewce nr 5 po zmieszaniu roztworów Na₂S i CuBr₂? (na rysunkach nie przedstawiono cząsteczek wody)

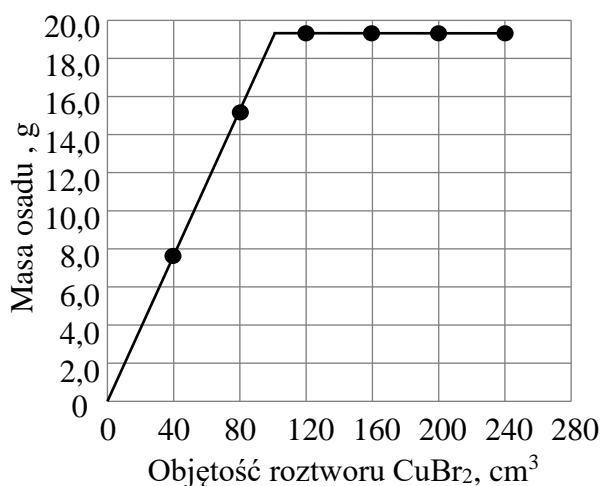
Zadanie 26.3 (0-1)

..... /1

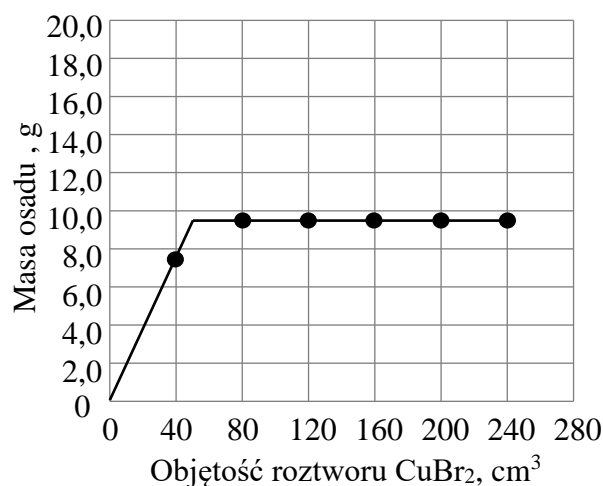
Poniższy wykres przedstawia zależność masy uzyskanego osadu w zależności od objętości roztworów CuBr_2 o stężeniu $1,0 \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$ dodanych do zlewek 1 – 6.

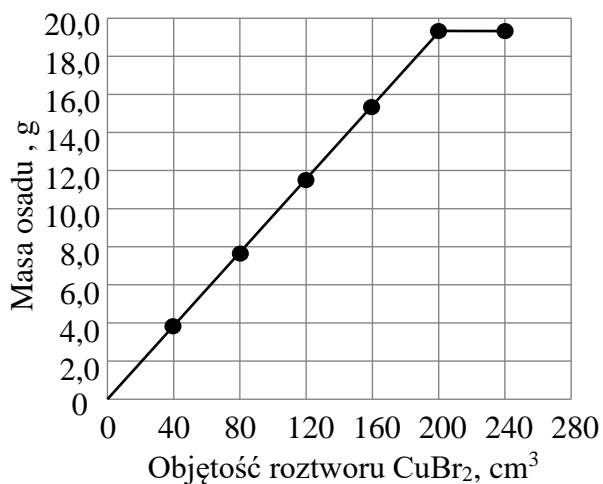
Jaki przebieg miałby wykres, gdyby do opisanych doświadczeń użyć roztworu CuBr_2 o stężeniu $2,0 \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$, zamiast $1,0 \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$? Wskaż wybrany wykres spośród przedstawionych poniżej.

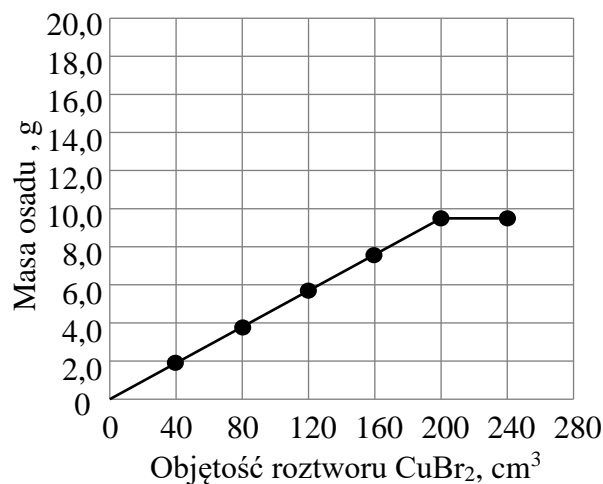
A.

B.

C.

D.

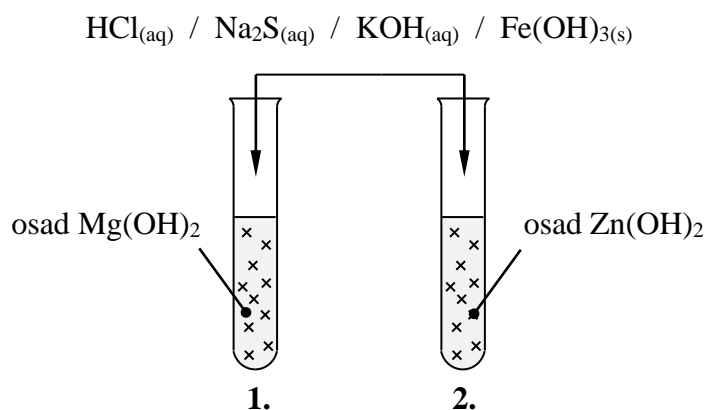
Zadanie 27.

W dwóch probówkach znajdują się świeżo strącone, białe osady wodorotlenków: $Mg(OH)_2$ i $Zn(OH)_2$.

Zadanie 27.1. (0-1)

..... /1

Zaprojektuj doświadczenie, które potwierdzi, że w probówce 1. znajduje się wodorotlenek magnezu, a w probówce 2. wodorotlenek cynku. Spośród podanych odczynników wybierz jeden, którego dodanie do obu probówek spowoduje zaobserwowanie różnych efektów w obu probówkach. Otocz pętlą wzór wybranego odczynnika. Podaj obserwacje dla każdej z probówek.

Obserwacje w probówce 1.	Obserwacje w probówce 2.

Zadanie 27.2. (0-1)

..... /1

Zapisz równania reakcji (w formie cząsteczkowej) przebiegających pomiędzy wybranym przez siebie odczynnikiem, a osadami $Mg(OH)_2$ i $Zn(OH)_2$ lub zaznacz, że reakcja nie zachodzi.

Równanie reakcji wybranego odczynnika z $Mg(OH)_2$:

Równanie reakcji wybranego odczynnika z $Zn(OH)_2$:

Brudnopis
(nie podlega ocenie)

Notatki:

A large grid of graph paper for taking notes, consisting of 20 columns and 30 rows of small squares. The word 'Notatki:' is written in the top-left corner of the grid.

Tablica Rozpuszczalności soli i wodorotlenków w wodzie

	OH ⁻	F ⁻	Cl ⁻	Br ⁻	I ⁻	NO ₃ ⁻	S ²⁻	SO ₃ ²⁻	SO ₄ ²⁻	CO ₃ ²⁻	SiO ₃ ²⁻	CrO ₄ ²⁻	PO ₄ ³⁻
Na ⁺	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R
K ⁺	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R
NH ₄ ⁺	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	—	R	R
Cu ²⁺	N	R	R	R	—	R	N	N	R	—	N	N	N
Ag ⁺	—	R	N	N	N	R	N	N	T	N	N	N	N
Mg ²⁺	N	N	R	R	R	R	R	R	R	N	N	R	N
Ca ²⁺	T	N	R	R	R	R	T	N	T	N	N	T	N
Ba ²⁺	R	N	R	R	R	R	R	N	N	N	N	N	N
Zn ²⁺	N	N	R	R	R	R	N	T	R	N	N	T	N
Al ³⁺	N	R	R	R	R	R	—	—	R	—	N	N	N
Pb ²⁺	N	N	T	T	N	R	N	N	N	N	N	N	N
Mn ²⁺	N	R	R	R	R	R	N	N	R	N	N	N	N
Fe ²⁺	N	R	R	R	R	R	N	N	R	N	N	—	N
Fe ³⁺	N	R	R	R	—	R	N	—	R	—	N	N	N
Cr ³⁺	N	R	R	R	R	R	R	R	R	N	N	R	N

R – substancja dobrze rozpuszczalna

T – substancja trudno rozpuszczalna, osad może się strącić, jeżeli stężenia roztworów są duże (0,01-0,2 mol·dm⁻³)

N – substancja praktycznie nierozpuszczalna, osad może się strącić nawet z rozcieńczonych roztworów

symbol — oznacza, że w roztworze zachodzą złożone reakcje lub substancja nie została otrzymana

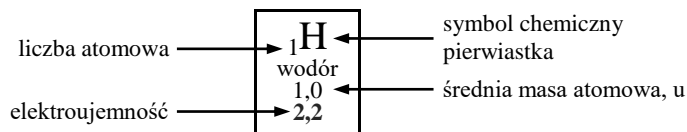
Szereg aktywności metali

Li K Ba Ca Na Mg Al Zn Fe Pb **H₂** Cu Ag Pt Au

Układ Okresowy Pierwiastków Chemicznych

	1																	18	
1	₁H wodór 1,0 2,2																	₂He hel 4,0	1
2	₃Li lit 7,0 1,0	₄Be beryl 9,0 1,5											₅B bor 10,8 2,0	₆C węgiel 12,0 2,6	₇N azot 14,0 3,0	₈O tlen 16,0 3,4	₉F fluor 19,0 4,0	₁₀Ne neon 20,2	2
3	₁₁Na sód 23,0 0,9	₁₂Mg magnez 24,3 1,3											₁₃Al glin 27,0 1,6	₁₄Si krzem 28,1 1,9	₁₅P fosfor 31,0 2,2	₁₆S siarka 32,1 2,6	₁₇Cl chlor 35,5 3,2	₁₈Ar argon 40,0	3
4	₁₉K potas 39,1 0,8	₂₀Ca wapń 40,1 1,0	₂₁Sc skand 45,0 1,4	₂₂Ti tytan 47,9 1,5	₂₃V wanad 51,0 1,6	₂₄Cr chrom 52,0 1,7	₂₅Mn mangan 54,9 1,6	₂₆Fe żelazo 55,9 1,8	₂₇Co kobalt 58,9 1,9	₂₈Ni nikiel 58,7 1,9	₂₉Cu miedź 63,6 1,9	₃₀Zn cynk 65,4 1,7	₃₁Ga gal 69,7 1,8	₃₂Ge german 72,6 2,0	₃₃As arsen 74,9 2,0	₃₄Se selen 79,0 2,6	₃₅Br brom 79,9 3,0	₃₆Kr krypton 83,8	4
5	₃₇Rb rubid 85,5 0,8	₃₈Sr stront 87,6 1,0	₃₉Y itr 88,9 1,2	₄₀Zr cyrkon 91,2 1,3	₄₁Nb niob 92,9 1,6	₄₂Mo molibden 96,0 2,2	₄₃Tc technet 97,9 2,1	₄₄Ru ruten 101,1 2,2	₄₅Rh rod 102,9 2,3	₄₆Pd pallad 106,4 2,2	₄₇Ag srebro 107,9 1,9	₄₈Cd kadm 112,4 1,7	₄₉In ind 114,8 1,8	₅₀Sn cyna 118,7 2,0	₅₁Sb antymon 121,8 2,1	₅₂Te tellur 127,6 2,1	₅₃I jod 126,9 2,7	₅₄Xe ksenon 131,3	5
6	₅₅Cs cez 132,9 0,8	₅₆Ba bar 137,3 0,9	†	₇₂Hf hafn 178,5 1,3	₇₃Ta tantal 181,0 1,5	₇₄W wolfram 183,8 1,7	₇₅Re ren 186,2 1,9	₇₆Os osm 190,2 2,2	₇₇Ir iryd 192,2 2,2	₇₈Pt platyna 195,1 2,2	₇₉Au złoto 197,0 2,4	₈₀Hg rtęć 200,6 1,9	₈₁Tl tal 204,4 1,8	₈₂Pb ołów 207,2 1,8	₈₃Bi bizmut 209,0 1,9	₈₄Po polon 209,0 2,0	₈₅At astat 210,0 2,2	₈₆Rn radon 222,0	6
7	₈₇Fr frans 233,0 0,7	₈₈Ra rad 226,0 0,9	‡	₁₀₄Rf rutherford 267,1	₁₀₅Db dubn 268,1	₁₀₆Sg seaborg 271,1	₁₀₇Bh bohr 272,14	₁₀₈Hs has 270,1	₁₀₉Mt meitner 276,2	₁₁₀Ds darmsztadt (281)	₁₁₁Rg rentgen (282)	₁₁₂Cn kopernik (285)	₁₁₃Nh nihon (286)	₁₁₄Fl flerow (289)	₁₁₅Mc moskow (290)	₁₁₆Lv liwermor (293)	₁₁₇Ts tenes (294)	₁₁₈Og oganeson (294)	7

† Lantanowce

₅₇La lantan 138,9	₅₈Ce cer 140,1	₅₉Pr prazeodym 140,9	₆₀Nd neodym 144,2	₆₁Pm promet 144,9	₆₂Sm samar 150,4	₆₃Eu europ 152,0	₆₄Gd gadolin 157,3	₆₅Tb terb 158,9	₆₆Dy dysproz 162,5	₆₇Ho holm 164,9	₆₈Er erb 167,3	₆₉Tm tul 168,9	₇₀Yb iterb 173,0	₇₁Lu lutet 175,0
₈₉Ac aktyn 227,0	₉₀Th tor 232,0	₉₁Pa protaktyn 231,0	₉₂U uran 238,0	₉₃Np neptun 237,1	₉₄Pu pluton 244,1	₉₅Am ameryk 243,1	₉₆Cm kiur 247,1	₉₇Bk berkel 247,1	₉₈Cf kaliforn 251,1	₉₉Es einstein 252,1	₁₀₀Fm ferm 257,1	₁₀₁Md mendelew 258,1	₁₀₂No nobel 259,1	₁₀₃Lr lorens 262,1

‡ Aktynowce